

A TISZÁNINNENI RÉF. EGYHÁZKERÜLET

1863-dik évi május 5-én s több napjain

MISKOLCON

TARTOTT

GYÜLÉSÉNEK

J E G Y Z Ő K Ö N Y V E .

A tiszáninneni ref. egyházkerület 1863. év május 5. s több következő napjain tartotta közgyűlését Fötiszt. **Zsarnay Lajos** szuperintendens és Nagyméltóságú **idősb báró Vay Miklós** főgondnok urak iker-elnökök alatt, az egyházmegyék képviselői és több buzgó egyházi és világi térfiak jelenlétében és közremunkálásával.

Az egyházmegyék képviselői voltak :

1 Az abauji egyházmegyéből.

Átányi József esperes, szántói,
Kérészi Mihály alsó-vadászii,
Futó Dániel szikszói,
Fodor Pál vilmányi lelkészek.

Darvas Antal,
Vendégly József,
Bárczay Ödön, tanácsbírák.

2. Az alsó-borsodi egyházmegyéből.

Orbán Mihály, h. esperes, t. nánai
Vattay Sándor, s. keresztúri
Fekete Károly, ónodi
Bornemisza József, keresztesi lelkészek.

Szathmáry K. Pál,
Szentimrey József,
B. Vay Béla, tanácsbírák.

4. Alsó-zempléni egyházmegyéből.

Hegedüs László, esperes, sárospataki,	Bártfai Szabó Sámuel,
Vitányi József, megyeszói,	Kún Dániel, tanácsbírák.
Szekeres János, lúci,	
Kőrösi István, harkányi,	
Anti János, tályai lelkészek.	

4. Felső-borsodi egyházmegyéből.

Somosy Sámuel esperes, szentpéteri,	Szathmáry K. György, s. gondnok.
Molnár József, hangácsi,	Törös Tamás,
Debreceni Gábor, f.-nyárádi lelkészek.	Ragályi György, tanácsbírák.

5. Felső-zempléni egyházmegyéből.

Laky Endre esperes, izsépi,	Kazinczy András, s. gondnok.
Bálint József, abarai lelkészek.	Evva András, tanácsbíró.

6. Gömöri egyházmegyéből.

Szentpétery Sámuel esperes, pelsőci,	Roffi Borbély László, s. gondnok.
Maklári Pap Lajos, berzétei lelkészek.	Ragályi Miksa, tanácsbíró.
	Diószeghy Zsigmond.

7. Tornai egyházmegyéből.

Lovass Sámuel esperes, szilicei,	Lovász Miklós, s. gondnok,
Sélyey János, görgői lelkészek.	Zsarnay Imre, tanácsbíró.
Kodi Dániel, főjegyző.	

8. Ungi egyházmegyéből.

Szabó Endre esperes, csicséri,	Bernáth Zsigmond, s. gondnok.
Német Imre, bési lelkészek.	Gálocsi Gusztáv.

Komáromi József, főiskolai algondnok	Apostol József, v. jegyző.
Kun Bertalan, e. k. főjegyző.	Horváth Antal, egyházkerül. ügyvéd.
Misley Károly, miskolci lelkész, tiszteletbeli jegyző.	Bakos Antal, vil. pénztárnok.
Kolos Dániel, s. pataki tanár.	
Bakó Dániel, s. pataki tanár.	
Árvay József, képezdei igazgató.	

Főtiszt. szuperintendens ur meleg szívértetből fakadt fohászban esdvén az ég áldását tanácskozásunkra, majd főgondnok ur ő nméltósága ismert szónoki ihlettséggel tartott, s tanácskozásunkat képzendő főbb tárgyakat eleve is figyelmünkbe ajánló következő beszéddel nyitotta meg közgyűlésünket:

Igen tisztelt egyházkerületi közgyűlés!

Midőn honunknak különben eléggé gyászos körülményei s viszonyai között háborítlanul lehet e fényes gyülekezet vallás- és iskolaügyeink felett tartandó tanácskozásait

megnyithatni szerencsém, ösztönszerűleg kényszerülök azon mindnyájunkra nézve fontos napra emlékezni vissza, melyen három év előtt, de közvetlenül magunkra nézve, mégis szorongattatott körülmények között tartá meg egyházkerületünk örök nevezetességű ama közgyűlését, melyet protestáns életünk történelme méltán oly eseményként lészen a maradéknak ama válságos időszakból felmutatandó, mely tető-, de egyszersmind fordulópontját is tevé a magyar evangyéliomi egyház évtizeden át folytatott, pár nappal a mondott közgyűlés után azonban, egy véletlen reménylhetett kedvező esemény következtében rögtön lecsilapult, önvédelem-szülte vallásmozgalmainak.

Maholnap harmadszor virad azóta reánk május 15-dike, diadala az igaz ügynek, jele annak, mit eredményez a törvények alapján szilárd, a jogos öntudat méltóságjeljes érzetétől ihletett, Isten segélyében kétkedni nem tudó ernyedetlen vallásos összetartás.

És ha igaz, hogy az erkölcsi világban hasonló előzmények hasonló eredményeknek szülői, kétkedhetünk-e benne, hogy az örök igazságu, magához rendületlenül hű maradott egyházunk felett atyailag örködött nagy és jó Isten, szeretett édes öszves magyar hazánk próbáltatási napjainak is meghozandja utolsó, e percben még ide s tova hányatott sorsát, majd megint saját, egyedül illetékes hű kezeire bizandó boldog óráját.

Addig is azonban, míg öszves alkotmányos államgépezetünknek újból megindulhatnának, annak csak szive mélyéből s önként gerjedő erőktől forgatható kerekei, tétlen nekünk nem szabad maradnunk, sőt szent kötelességünk autonom létezésünk szűkebb körümezején, fáradhatlanul ápolni, a vallásosság, honszeretet, áldozatkészség, nemzetiség és valódi alkotmányosság érzetének légkörében diszló azon növényeket, melyek mint a társadalmi szabadság fejlesztésének megannyi hatalmas és biztos eszközei, három század hosszú során keresztül, oly sok szép kalászokat érlelének meg a haza számára.

A minthogy valóban e szűkebb téren is számtalanok teendőink, s magától ezen általam tisztelettel üdvezlett közgyűléstől is nem egy fontos tárgy várja cél- s időszerű megoldását!

Először is saját beldolgainkat illetőleg alkalma lesz a főtiszt. egyházkerületnek célbavett takarékpénztárunk ügyében hozni további határozatot; eredeti kiviteli tervünk ugyanis némely akadályokba ütköztvén, más alapra leszünk azt fektetendők.

Sárospataki főiskolánk mindinkább gyarapodása és népesülése kikerülhetlenné teszi tantermeink azonnali szaporítását, illetőleg bővítését; eziránt is szükség tehát a beérkezett tervek s költségvetések alapján határoznunk.

Sőt miután minden jelek oda mutatnak, miszerint lelkiismeretes gondos vezetés mellett időnként még inkább fog mondott, magát egyes ágaiban már is megszorítva érző, de meg új alkatrészekkel is bővítendő főiskolánk kiterjedésben nyerni; nem lenne talán felesleges, ha addig gondoskodnék a főtiszt. egyházkerület a későbbre még elkerülhetlenebbé válható helyiségek megszerzéséről, míg arra mód s alkalom kínálkozik. E tekintetből tehát, s figyelmezve legközelebb azon több oldalról emelkedő ohajtásra, hogy vajha preparandánk számára egy elkülönzött helyiséget mutathatnánk ki minél előbb; de meg a tervben levő Belezny-féle finövelvét is szem előtt tartva, célszerűnek láttam némi a főtiszt. egyházkerület jóváhagyását feltételező előlépéseket tenni a Sárospatakon áruba eresztett megyei fundusok s épületek netalán lehető előnyös megszerzésére nézve, a minthogy e tárgy felett is maga helyén végzésért fogok esedezni.

Az épen felemlített finövelvére is megtevém az első lépésül szükségesnek mutatkozott hirlapok s levelek utjáni felszólításokat, s azon eszme, hogy „valamint létezik már egy ezentul is gyarapítandó tápintézet főiskolánkban, ugy vagyonosabb szüléknek is nyujtasék mód és alkalom gyermekeiket a rendes közoskolázás mellett rendkívüli oktatásban, s némileg házias nevelésben is egyszersmind mérséklett áron részesithetni,“ hitfeleinknél országszerte helyeslésre talált; a mifelől egyébiránt nem is igen lehet kétség, miután a mindennapi tapasztalás mutatja, hogy egy illetén, más országokban s nevezetesen Angolhonban, a nyilvános felsőbb oskolákkal kapcsolatban lévő intézetnek részünkről hiánya, kül-

növebben Sárospatakot tekintve, az ott elég számmal fel nem található szállások s több más, egy célszerűen szervezendő, s így az egész intézetre jótékony befolyást gyakorolható convictus által azonban könnyen pótolható fogyatkozások miatt megannyi, különben örömet felénk s hozzánk szító szülék viszik gyermekeiket, nem felekezetünkhez tartozó, azonban sokhelyt tagadhatlanul gondosan kezelt messze iskolákba, vagy nagyvárosi költséges magánintézetekbe; sőt azokat gyakran már zsenge koruktól kezdve neveltetik külföldön, tetemes pénzáldozatokkal, sokszor a családok anyagi romlásával, nem is mindig megfelelő várakozásaiknak; minek aztán az is a következtése, hogy a visszatérők idegenek maradnak azon hontársaikkal szemben, kikkel később a gyakorlati téren egyetemes közreműködés leendene egyik főfeladata élőknek! — de meg idegenek, közömbösek felekezeti ügyeink, érdekeink, folytonos meleg közrészvétet igénylő bajaink irányában is, pedig tagadhatlan, hogy összes egyházunk s főiskolánk csak úgy számíthat a jövő nemzedéknek is ernyedetlen virágzásokat föltételező támogatására, ha az jókor s minden rangkülönbség nélkül gazdagja s szegénye egyaránt, zsenge korban már összeszokva éli magát a reája váró saját-szerű viszonyokba bele. Meg fogja tehát a főtiszt. egyházkerület engedni, hogy a szerintem fontos és időszerű tárgyra nézve is újból felhívjam magára a szükséges pénzalap előállítására is kiterjesztendő becses figyelmét.

Eddigi pénzalapunkra nézve a legközelebb tartott számvevőszék jegyzőkönyve adand a tisztelt közgyűlésnek a mint reménylem, kielégítő felvilágosítást, a kamathátrálékok a múlt számadási évben szép mennyiségben folytak be; a kaposi őszi gyűlést némi aggodalomba ejtett Csicseri-Orosz-féle tőke biztosítva lőn, a még künn levő tartozások behajtása kellő szigorral folytattatik, a számvevőszék a különben elég híven kezelt pénzek számadásainak szabatosabb alakbani vezetéséről rendelkezett.

A Vay-Mocsáry-féle százados, rendkívüli szükség esetében azonban közvélemény szerint néhány év múlva már élvezhető alapítványra nézve is lesz egy előterjesztésem: szerintem ugyanis az abban kitett 60 év bekövetkeztével csak azon esetben lehet azt részben gyümöleszöztetnünk, ha a tőke valósággal megüti azon számot, melyre annak a kamatok s ezek kamatai folytonos és pontos tőkésítése által hat évtizedek alatt hágnia kellett; mi ha a hiányos kezelés, vagy egyéb körülmények miatt meg nem történhetett volna, a kamatokhoz a mondott 60 év elteltével még nem, s csak akkor nyulhatunk, midőn az alapító által megszabott számítási kulcsnak teljesen elég leend téve; — szerencsém lesz mindenesetre az e tárgyra vonatkozó kiszámításokat a közönség kellő tájékozása végett alkalmas időben bemutatni.

A főiskolát oly igen közel érdeklő pataki tagosító pert illetőleg köztudomásra egyelőre csak annyit juttathatok, miszerint az a jövő június hó első felében leend a főméltóságú hétszemélyes táblán felvétetendő.

A főiskolai uszoda is a jövő hó elején megnyílhatik, s ez által a főtiszt. egyházkerület atyai gondoskodása-, több egyesek hálát érdemlő cselekvő részvéte és magának Patak városa érdemes előljáróinak szíves elismerést igénylő segélyezése következtében főiskolánknak oly hiánya van pótolva, melyet az elmúlt időkben, remegve, sokszor gyászosan nélkülözének a szülék és gyermekek; de különben is csak jótékonyan fog az intézet nevéndékeink eléggé soha nem őrizhető egészségi állapotára hathatni, és ha ezenkívül gondoskodandik egy ügyes, lelkiismeretes orvosról is még a főtiszt. egyházkerület a hivataláról lemondott főiskolai orvos helyébe, újabb jelét adandja ifjaink testi jóléte feletti örökülésének; a minthogy kórházunk átalakítását s felszerelését is kénytelen leendek ez alkalommal szóba hozni.

Megelégedéssel fogja a tisztelt közgyűlés hallani, hogy az egy év előtt szentesített iskolai törvények és rendszabályok eddigelé célszerűeknek mutatkoztak, nem kevésbé az iskolai felügyeleti bizottmány ugyan akkor történt felállítására is, úgy hogy az időközben megválasztott, a hivatalába beigtatott, a szokott esküt ez uttal leteendő algonok Komáromy József ur buzgósága mellett teljes reményünk lehet összes főiskolai ügyeink üdvöletes menetéhez.

Képezdénk előmeneteléről, arról, hogy ez intézet végre is legyőzendő az ellene fel-

gördült akadályokat, már maga azon körülmény is kezeskedik, miként az abbani tanulóink száma a múlt év olta majdnem ötvenre szaporodott.

Nem kétlem, hogy az egyetemes tanügyi bizottmány jegyzőkönyve felolvasatása alkalmával, megértvén majd a főtiszteletű egyházkerület a kaposi gyűlésen e tárgyban hozott határozatainak foganatosítását, ez intézvény további fenmaradása iránt többé nem leendő aggodalma; saját központi ilynemű bizottmányunk jelentése pedig reményilem képes lesz a még kételkedőket is e közös, egyhangu, egyöntetű törekvések célszerűségéről meggyőzni.

A s.-pataki tanári-karba mintegy belerögzöttek mutatkozott surlódások miként történt megszüntetése iránt is beadandom jelentésemet, a főtiszteletű egyházkerülettől fog függeni e tárgy mikénti végelhatározása. Annyi bizonyos, hogy a jövőt illetőleg fent említett, bővített s szabatosabb új iskolai törvényeink alapján nem reménylett szükség esetében az eddiginél nagyobb szigort fog a főtiszteletű egyházkerület gyakorolni; jelenleg pedig állithatok annyit, hogy a főiskolai általjában jóra törekvő tanári karba e pillanatban is már belépni nem, vagy abból kilépni, a tagok közötti viszálykodások miatt akarni, silány ürügynél nem lenne egyéb.

Ez ügygyel kapcsolatban van egyik veterán tanárunknak nyugdíjaztatását kérő folyamodványa is; helyének, s egy másik megürült tanszéknek mimódoni betöltése, s a tantárgyaknak a tanárok közti szükségessé válható újbóli felosztása azonban attól is függend, mit fog a főtiszteletű egyházkerület a rendeltetésének már megfelelő Teleky-Szeremley féle alapítványra határozni, mert kétségtelenül igen kívánatos lenne, ha ennek tartalmához képest az állandó könyvtárnokság, s az ezzel kapcsolatban lévő magyar irodalmi tanszék minél előbb felállíthatnák a mi ha sikerül, egyúttal módja leendő a főtiszteletű egyházkerületnek, egyik igen jeles, különben a sok órai oktatásra ma holnap alkalmatlanná váló tanárának nyujthatni oly állást, melyben az még sok hasznos szolgálatokat fog főiskolánknak s a magyar irodalomnak tehetni.

Most egy éve megválasztott jogtanárunk Emödi Dániel urnak hivatalába leendő belépése által a jövő tanévben nem kevésbé fog tanerőnk öregbítettetni.

Papjaink, s iskolatanítóink özvegyei s árjai felsegélésére szentelt pénztárunk gyarapítása tekintetéből egy terv fekszik a tisztelt közgyűlés asztalán, melyet részvétlenül lehetetlen leendő eltaszítani magunktól.

Egyik érdemes theologiai tanárunknak az irodalom terén közelebből történt megtámadtatása incidenséből, de meg figyelve egyházi irodalmunk nevedekni látszó, de egyetlen irányu lendületére is, főleg pedig azon rendszeresített folytonos, méltatlan, sőt aljas gyanusításokat tartván szem előtt, melyekkel autonom reformált egyházunk külföldön az eléggé ismert páteusnek némely vándor apostolai által szóval s írásban, egyre oly szemtelenül hazugul illetetik, ajánlom a főtiszteletű egyházkerület figyelmébe, pártfogásába a keletkezésben lévő magyar protestáns theologiai egylet nagy fontosságú ügyét. Ugyanis lehetetlen el nem ismernünk egy ily egyletnek kiáltó szükségét; inert nem is tekintve azon kétségtelen igazságot, hogy bármely cél társadalmi szövetkezés által biztosabban elérhető, mint szétszórt erők tétova munkálkodása következtében, hogy immár magyar hazánkban is az élet minden főbb érdekeire nézve számos társulatok léteznek; csupán saját egyházi állapotunkra kell tekintenünk, hogy ezen társulat felállításának szükségét belássuk. Imé folyvást fen áll a kölesönös bizalmatlanság, nem csak a két felekezet, hanem saját magunk kebelében is. Csak egy conventet létre hozni is milyen bajos. Szükség tehát, hogy az egyház némely jobbjai a tudomány közös lobogója alatt rendszeresen egyesüljenek, hogy legyen legalább egy érdek, mely a hazai protestáns erőket egyesítse, és pedig úgy, hogy ezen egyesülés inponáljon mind a hazai közvéleménynek, mind a külföldiek, mind hazai elleneinknek. Lelkészeink, sőt tanáraink nagy része, a külföldi protestántizmus leglényesebb mozzanatait nem ismeri, tehát nem is okulhat, nem is tökélyeshülhet azokból, a külföldiek viszont ama felbérelt rágalalmazókon kívül is badar dolgokat beszélnek sokszor felőlünk; ha megpendül köztünk valami tudományos vita, az rendszeren vagy bevégezetlenül marad, vagy idétlenül végződik, mert iróink közül kevesen bírnak kellő tájékozottsággal.

Szükség van tehát egy oly társulatra, mely egyházi működésünknek józan irányt adjon, s míg a specialis magyar protestáns érdekeket kitünő gonddal ápolja, ne felejtkezzék el érdekeinknek a külföldi irodalomban való érélyes képviseléséről sem. Ezen társulat programja reményem nem sokára világ elibe kerülend, ha magát az eszmét egyházkerületünk is sajátjának nyilvánítja.

Szönyegre jövend ezuttal még az egyetemes közpénztár, domestica, nagy fontosságú ügye, az erre nézve kiküldve volt bizottmány jelentéséből elébb is a tárgynak egyetemes hitfelekezetünk irányábani állása fog kiderülni, az abban felállított és saját egyházkerületünkre létesített ajánlott alapeszme kivitele pedig valamint egyházkerületünk összes népessége, minden kényszert kirekesztő szabad, vajha mentül nagyobb mérvű belmissiótól ihletendő belenyugvásától feltételeztetik, úgy annak mennyiben lehető előleges felkarolása s Tisza Kálmán úr egy legujabb e tárgyra vonatkozó javallata a mostani tanácskozásnak leend egyik legérdekesebb tárgya.

Nem kétlem egész készséggel szentelend a főtiszteletű egyházkerület belélete évlapjain egy pár hálás és szívélyes sorocskát, elhunyt jeles esperese nagytiszteletű Terhes Sámuel ur drága emlékének. Az idvezültet lelkészi hivatala félszázados ideje alatt oly mérvben kíséré mindig jobbaink tisztelete, szeretete, hogy méltó, miszerént sirkövébe is belevéssük kegyeletteljes elismerésünket.

Sajnosan kell azt is megemlitenem, hogy egyik tisztelt segédgondnokunk tolcsvai Nagy Gedeon úr búcsút vett harminc évek hosszú során keresztül ritka buzgósággal folytatott hivatalától, érdemei e téren ismertebbek, hogysem azok az én tolmácsolásomra szoruhának; utolsó vallásmozgalmaink idejébeni magatartását pedig mint akkori korelnökét amaz idők történelme lészen dicséretesen feltartandó.

Nemkülönben nagytiszteletű Édes Albert esperes úr is leköszönt egyházkormányzói tisztjéről: reményljük azonban, hogy e tisztelt egyének inmentül sem vonandják meg közügyeinkbeni részvétöket közönségünktől.

Végre egyházkerületi világi jegyzői hivatalunk is üresedésbe jövén, ez is be lész e jelen alkalommal töltendő.

Ime ezek azok, melyeket szorgosb teendöink közül előleges tájékozásul bátorkodtam a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés előtt felemlíteni; ismételvén abbeli erős meggyőződésemet, mely szerint mulaszthatlan tisztünknek tartom, hazánk politikai pangása által magunkat lehangoltatni nem engedni, sőt éppen e veszélyes, elébb utóbb magát megboszoszulandó tespedéssel szemben fejteni ki minéi nagyobb mérvű tevékenységet, egyházi és iskolai ügyeink körül; mert hiszen ismert dolog, hogy maga már a mindinkább terjesztett míveltség is, a minden akadályokat legyöző polgári szabadsághoz vezet végtére.

De nem kell-e vigyáznunk arra is, nehogy a felekezeti ügyeink körében mutatkozó pillanatnyi biztosságnak kényelmes és könnyen elszenderítő érzete egészen elaltasson bennünket; nekünk tétlen nyugalomra soha sem szabad lehajtani fejünket; ébren kell folyvást lennünk, ébren s egyesülve mindnyájunknak, nehogy a bekövetkezhető meglepetési percek zilált állapotban s készületlenül találjanak.

Hitfeleink drága ereklyeként bízták a vallásszabadság, nemzetiség s alkotmányosság hitágazatainkkal egygyé forrott, s ezek által szentesített gazdag tőkét éber örködést igénylő kezeinkre! Viraszszunk tehát gondosan ez élő drága kincs felett, s gyümölesztes-sük azt folyvást és minden körülmények között, valamint magunk, úgy az öszves honnak is szellemi javára! ki azt közülünk parlagon engedné heverni, közös legszentebb érdekeinknek válnék rablójává!

S most már megnyitottnak nyilvánítván gyűlésünket, szíves bizalommal kérem ki a nagytiszteletű közönség figyelmét a felveendő tárgyakra; tapasztalt kegyességét irányomban.

1. Először is a tanácskozó testület kiegészítése végett a főiskolai algondnoki hivatal betöltése tekintetéből kaposi gyűlésünk 131. sz. a. megrendelt szavazatok felbontására kiküldött választmány tevén jelentést, előadja mikép a sárospataki főiskolai algondnoki hivatalra másodszori szavazás alkalmával az egyházak általános szótöbbsége által, a már ezen hivatalban buzgalommal s közelismeréssel szolgált, s nemes honfiúi érdemeiről haza szerte ismert férfiú kóji Komáromy József úr választatott el, ki is elválasztatásáról szuperintendensi hivatalunk által azonnal értesítettvén, hivatalát már a múlt téli szigorák alkalmával ünnepélyes beigtatás mellett elfoglalta.

Ezen jótapintattal végzett választásnak kedvező eredményét örvendetes tudomásul vévén egyházkerületi közönségünk, az elválasztott főiskolai algondnokot ünnepélyes eskü által szorosabban kapcsolta kebeléhez, s szívből eredett örömnilyvánítások közt kivánt áldást és sükert fontos hivatalának folytatásához.

2. Ugyancsak a kaposi gyűlés 126. sz. a. jelentés tétetvén a felől, hogy a felsőborsodi egyházmegye segéd gondnokává Szathmáry Király György úr választatván betegsége miatt meg nem jelenhetett, az eskü felvételére azért is jelen gyűlésünkre hivatott meg.

A t. segédgondnok úr ünnepélyesen letetvén az esküt, egyházkerületi tanácsbirói koszorunkba örömnilyvánítások közt belépett.

3. Az alsóborsodi egyházmegye részéről jelentik, mikép buzgó s köztiszteletben állott esperese Édes Albert úr esperesi, sőt papi szent hivataláról is lemondván, helyettes esperességgel, mint legidősb tanácsbíró Orbán Mihály úr tisztánai lelkész ruháztatott fel.

Méltó sajnálkozással veszi tudomásul egyházkerületi kormányzánk Édes Albert esperes úrnak az esperesi karból lett véletlen kilépését: azonban közügyeink és a papi szent hivatal körül eddigelé tapasztalt buzgalma reménylenünk engedi azt jövőben is, hogy miután egyházkerületi kormányunk szívesen belenyugszik a t. férfiú azon kérelmében, miszerint papi jellemét holtig megtartsa, buzgó közremunkálásával közügyeink terén ezután is találkozni fogunk. Különösen számvevőszéki s pénzügyi választmányának tovább is tagja leend. Orbán Mihály úr helyettesítése örvendetes tudomásul tétetik jegyzőkönyvbe.

4. Ugyancsak az alsóborsodi egyházmegye jelenti, mikép közszeretben s tiszteletben állott s. gondnoka, tolcsvai Nagy Gedeon úr is, 18 évig elismert buzgalommal s ügyismerettel folytatott segédgondnoki hivataláról, az egyházmegye közsajnálkozására lemondott, s noha az egyházmegye küldöttség által kérte fel segédgondnoki hivatalának további folytatására, lemondása mellett mindazonáltal megmaradván, az alsóborsodi segédgondnoki hivatal megüresedett.

Egyházkerületi közönségünk mindig méltó sajnálattal s megindulással veszi, valahányszor tapasztalatban s buzgalomban dús tanácsos férfiai kilépnek hivatalukból, mert örömmel szemléli azt, ha szentegyházunk közügyeinek oltára körül minél több tapasztalt férfiak gyülekeznek össze: tolcsvai Nagy Gedeon segéd gondnok úr visszalépését annyival inkább sajnálattal veszi, mert egy azon buzgó protestáns férfiak közül, kik szent vallásunk ügyeit nemesak szellemi befolyásukkal, de anyagi áldozataikkal is előmozdítják, azért is azon reményben veszi tudomásul lemondását, hogy jövőre is készséggel csatlakozand hozzánk egyházunk ügyeinek előmozdítása végett, különösen pedig az egyházkerületi számvevőszéki s pénzügyi elnökséget továbbra is megtartandja.

5. Bárczay Bertalan úr, abauj segédgondnoknak jelentése, miszerint betegsége miatt jelen gyűlésünkben részt nem vehet.

Sajnálattal vétetik tudomásul.

6. Máday Károly úr, a f. s. tiszai ágostai egyházkerület szuperintendense, hivatalosan közli, mikép a Radvánszky alapítvány után a sárospataki ágostai hitvallásu catechetának járó kamatok mennyiségére nézve, a fenforgó különbség kiegyenlítésével levén megbízva, mindkét egyházkerületnek a végrendelet nyomán megfontolt közös érdekéből kiindulva azon ajánlatot, illetőleg testvéri kérelmet intézi szuperintendensi hivatalunk által egyházkerületi kormányunkhoz, hogy figyelembe vévén azt, mikép az eredeti tőke a devalváció által csonkítást szenvedett, az ágostai testvér egyházkerület mégis az eredeti tőke

után fizette a kamatokat. Sőt az 1845-ben tartott gyűlésen, a catechetai állomásnak 8 éven át tartott üresedési ideje alatt, a kamatokat tőkésítvén, az eredeti 3000 ftot 4440 frra szaporította, s ezen özvegy után fizette a kamatot 1856-ik évig. A mi a catechetának 1862. évben történt halálával megváltozott viszonyt illeti, itt tekintetbe vétetni ohajtván, hogy Eperjesen bármely hazai akadémiával egyenlő fokon álló kollégium a végrendelet szavai szerint a végrendelező jótétére teljes igényt tarthat, kéri azért mikép egyházkerületünk szíveskednék az 1862-ik évi július 1-ső napjától járó kamatokról az eperjesi kollégium javára lemondani, azon esetben az 1862-ik évtől fogva hátrálékban levő kamatokat, még pedig az 1845. évi határozatnál fogva 4440 frt után, 5⁰ -jét a lehető legrövidebb idő alatt főiskolánk pénztárába befizetendi a testvér egyházkerület s ekkép a dolog véglegesen ki-egyenlítettnek.

A tiszai főtiszteletű ágostai egyházkerület részéről tett ajánlatot, az a mellett felhozott indokok alapján, méltányosnak találván egyházkerületünk testvéri készséggel elfogadja, s ezen kiegyenlítési módnak mielőbbi eszköz-
lésére főiskolai pénztárnokunk útasíttatik.

7. Tályai lelkész Anti János úr egyházkerületi tiszteletbeli jegyzőül kineveztetett.

8. A Kaposon 1862-ik év szeptember havában tartott ker. gyűlés 173. sz. a. az egyetemes házi pénztár ügyében működött központi választmányának az egyházkerületek-
hez megküldött véleménye, s az erre vonatkozó ügyiratok átnézésével, nem különben egy, saját egyházkerületünk keblében felállítandó domestika ügyében tervadással megbízott választmány beadván munkálatát,

E munkálat azon útasítással adatott vissza nevezett választmányának, hogy azt Tisza Kálmán segédgondnok úr által túl a tiszai testvér egyházke-
rület eleibe terjesztett, s a protestáns egyházi s iskolai lap útján is ismertet-
tett „protestáns segélyező egyesület“ tervével összehasonlítván, ad-
jon véleményt az iránt, melyiknek létesítése lenne üdvösebb egyházkerüle-
tünkre nézve? vagy nem lehetne-e mindkettőt egymás mellett, vagy össze-
kötetésben egymással létesíteni? tudósítása a választmányának jövő gyűlé-
sünkre bevaratván.

9. A kaposi egyházkerületi gyűlés jegyzőkönyve 131-ik száma fölolvassása folytán, a főiskolai algondnoki hivatalra begyűlt szavazatok fölbontására kiküldött választmány je-
lentése szerint, több egyházmegyéből, egyes egyházak szavazatai hiányozván,

Ezen már több ízben tapasztalt, s a közügyek gyors menetelét akadályozó elmulasztás, azon határozatra birta az egyházkerületi kormánysszéket, hogy jövőre minden az egyházkerület által megrendelt s bekívánt szavazatok
kellő időbeni be nem küldéseért, az illető lelkész a papi özvegy árvtár alaptőkéjéhez fizetendő 2, az esperes hivatal pedig ha ennek figyelmetlensége miatt maradna el 4 o. é. frt. birságban marasztaltatnak el.

10. Piskolty János úr egyházkerületünk világi jegyzője, szuperintendensi hivatalunknak tisztelettel előterjeszti, hogy enyhülni nem akaró mellbajai miatt, nem hogy jegyzői hi-
vatala további folytatására, de még a beszélésre is, mindinkább képtelenné levén, különben igen kedvelt jegyzői hivatalától, mint a mit tovább legjobb akarata mellett sem folytathat, magát fölmentetni kéri.

Mély sajnálattal veszi egyházkerületi kormánysszékünk, hogy azon remé-
nye miszerint a buzgó munkás férfiú, egészsége jobbra fordultával közbi-
zalom áltai kijelölt helyét elfoglalni ujra képes leend, nem teljesülhetett. Méltányló elismerést s szíves köszönetet szavazva azért eddig tanusított buzgó fáradozásaiért, hivatalától fölmenti, s helyébe a közgyűlés által egy hangú fölkiáltással, Apostol József úr választatván meg, a nagy emlékezetű néhai derék atya iránti kegyeletes érzéssel párosult bizalommal megválasztott érdemes férfiút hivatala elfoglalására még jelen gyűlés folyamán alatt a jegyzői hivatal által fölhivatni határozza.

11. Az egyházkerületi kormánysszék által alapíttatni célba vett takarékpénztárnak vagy a miskolcival lehető összekapcsolása, vagy önálló alakbani fölállításának eszköz-
lévén az e végre kinevezett bizottságnak föladata: az ez ügyben különösen megbízott Szathmári Király Pál úr jelenti: miszerint a miskolci takarékpénztárral egyesülést megki-

sérlette, s bár kivánt eredményhez még eddigelé nem juthatott, azonban a folyamatban lévő ügyre nézve az ohajtott sikert biztos kilátásba helyezi.

Az egyházkerületi kormányshék a célba vett takarékpénztár minden aroni létrehozásának eszméjét meg nem szűnik folytonos figyelme tárgyául tekinteni, s annak létesíthetése, s sikeresebb előmozdítása tekintetéből, a Szatmári Király Pál ur elnöklete alatt eddig is működött bizottsághoz új tagokul kineveztetnek s megbizatnak: Somossy Sámuel felsőborsodi esperes, Vattay Sándor sajó-kereszturi lelkész, b. Vay Béla és Losonczy Károly urak; eljárásuk eredményéről legközelebb részletes jelentésük be-
váratván.

12. Több testvér egyházkerületek, nevezetesen a bányai ágostai hitvallásu egyházkerület 1862. augusztus 28—31. Pesten, a dunántúli ágostai hitvallásu egyházkerület 1862. augusztus 13-án 14-én Sopronyban, az erdélyi reformátusok 1862. június 29-től július 7-ig Déván, a dunánineni ágostai hitvallásu egyházkerület 1862. augusztus 6-án s következő napjain Miaván tartott közgyűléseiknek jegyzőkönyveit ez uttal is megküldték; különösen a dunánineni ágostai hitvallásu egyházkerület esperességeink számára 9 példányt azon kérelemmel küldvén, hogy küldeményét egyházkerületünk hasonlóval viszonyozni méltóztassék,

A testvéri egyetértés ezen újabb nyilatkozatait kedvesen fogadta egyházkerületünk, s a szeretet kötelékének erősítését szívéből ohajtván, gyűlésünk jegyzőkönyvének nevezett egyházkerületek részére viszont megküldését, különösen a dunánineni ágostai hitvallás egyházkerület kérelmének teljesítését kedves kötelességének ismerendi.

13. Az annyiszor sürgetett anyakönyvi táblák hiánya, s a már ellőállítottak célszerűtlen szerkezete ellen újolag panasz emeltetvén:

Egy állandó s minden tekintetben kielégítő anyakönyvi táblaminta készítésére, s annak mielőbb Sárospatakra kellő felügyelet alatti kinyomatás végett beküldésére Szentpétery Sámuel gömőri esperes úr megbizatik.

14. Török Pál szuperintendens úr Czelder Márton esdő szavát az oláhországi misió, különösen egy Ploesten építendő iskola és templom építése elősegélése végett megküldvén:

Egyházkerületünk, midőn ezen iveket egyházmegyénként szétküldetni határozza, egyszermind ezen vallás és nemzetiség tekintetében fontos ügyet espereseink, lelkészeink s egyházainknak buzgó pártfogásába ajánlja.

15. A miskolci leány növelde tőkájének a miskolci ref. egyháztól az egyházkerület részére leendő átvételére megbizott küldöttség jelenti: mi szerint a 3443 frt. 39⁵/₁₀ krt tevő tőkét bizottság átvéven, azt pénztárnok Bakos Antal urnak kezelése alá adta át, oly módon, hogy átadott: 1.) egy Piskolty János ügyvéd úr nevére szóló s tisztán a nöneveldeit illető 300 forintos kötelezvényt, 2.) a miskolci egyháznak 2800 forintos kötelezvényét, 3.) egy miskolci takarékpénztári könyvet, 251 forintról szólót, 4.) készpénzben: a miskolci egyháztól fizetett 92 frt. 17⁵/₁₀ kr. mely teszi összesen a 3443 frt. 39⁵/₁₀ kr. tőkét. Ezen kívül, ezen tőkének összes kamata fejében fizettetett a miskolci egyh. által összesen 82 ft. 44 kr.

Bizottság eljárása tudomásul vétetvén, ez által a miskolci egyház ezen tehertől fölmentettnek tekintetik, s az alapítványi tőkének az egyházkerület általi átvétele iránt megnyugtattatik.

16. A segélyezés végett egyházkerületileg hirdetendő tárgyak körüli eljárásban évenként hiány, s az egyházmegyéknek egymástóli szembeötlő eltérése tapasztaltatván, elhatározottat:

Miszerint jövőre a hirdetendő tárgyakat szuperintendensi hivatalunk esperes urakkal egyetértőleg fogják kijelelni, s a kijelelt tárgyaknak pontos sorozatát ekkép elkészítvén, kerületi gyűlésünknek bemutatandják, s egymásután következő rendben fognak a hirdetendő tárgyak jegyzőkönyvünkbe bevezettetni.

17. Az egri leány egyházra nézve határozatilag ki levén mondva, mikép az évenként addig fog segélyeztetni, míg nem e keletkező egyház megalakuland, s erőre emelkedendik. E tárgybani újabb határozat szüksége fen nem forog.

18. A bécsi protestáns theologiai intézetnél Szeremley Gábor úr hittanár és tudor eljöveteleivel megürült, 1575 frt. évi fizetéssel, s 157 frt. szállás bérrel, nemkülönben a magasabb 1890 frt. s illetőleg 2100 frt. javadalommal díjazott tanári állomásrai reménnyel összekötött tanári állomás levén betöltendő, a nagyméltóságú magyar királyi helytartótanács felhívja szuperintendensi hivatalunkat, mikép egyetértőleg a főgondnoki hivattal, ajánljanak ezen tanári állomásra a hittanban kitünő, magyar és német nyelvben egyaránt jártas, feddhetlen jellemű és híru, s magyarországi származású egyéneket, kiket legfőlebb május hó 10-ig napjáig bejelenteni sziveskedjenek.

Ezen felsőbb rendelet következtében felhívatnak mindazon egyházkerületünk keblében hivataloskodó lelkészek s tanárok, kik ezen tanári állomás elnyerésére magunkban hajlamot, s annak betöltésére a fentebb kijelölt tulajdonoknál fogva képességet is éreznek, hogy magukat ez iránt vagy még jelen gyűlésünk folyama, vagy a legrövidebb határidő alatt superintendensi hivatalunknál jelentsék be.

19. Bemutatván főgondnok úr ö nagyméltósága a sárospataki főiskolában felállítandó jogakadémia megállapítása ügyében szétküldött aláírási ivateknek Csery Lajos úr által kézbesített egy példányát.

Az azon főiskolánk javára jegyzett 35. frt. köszönettel fogadtatván, a gyűlés színe alatt átadatott főiskolai pénztárnok Kun Dániel urnak.

20. Sárkány Sándor, b. ujlaki lelkész, a lelkészt illető földek utáni adóügy miatt közte s egyháza közt fenforgó viszály kiegyenlítéseért esedezik oly formán, hogy mondaná ki egyházkerületi kormányunk azt, hogy mily arányban osztassék meg az adófizetés iránti kötelezettség egyház és lelkész közt pénz mennyiségben, s a lelkészi földek csonkítása nélkül? hogy így ezen határozat szolgálja alapúl és sinőrmértékül a már befizetett részletek kiegyenlítésénél is. Továbbá az ilyenü adók fizetése miatt ránehezedett adóssága befizethetése végett 100 frt. kölcsönért folyamadik.

Határozott utasítás lévén már e tárgyban, kérelmező ezen utasítás figyelembe vételére, s ahoz leendő alkalmazkodásra utasittatik. Egyébiránt a 100 frt. kölcsön iránt kedvező intézkedés tétetvén már a pénzkiadói választmány által, e tárgyban kelendő újabb határozat szüksége fen nem forog.

21. A gömöri egyházmegyéből a runyai lelkészi és tanítói díjlevelek ujabban, tisztán szerkesztett, s három hason példányban a kaposi egyházkerületi gyűlés határozatánál fogva ide lévén fölterjesztendők

Fölterjesztésök sürgettetik.

22. Az abauji egyházmegye az 1849 — 1860-ik évi gyászos időkre vonatkozó adatokat beadván:

Azok fölhasználás végett a már összeszedett többi történelmi adatok közzé igtattatni határozatnak.

23. A főiskolai gazdasági választmány, az iskolai kézi könyvek eladását illetőleg, oly vélemény adására lévén utasítva, mely szerint nehogy az eladás egészen idegen kézre jutván, e miatt a főiskolai nyomda jövedelme tetemes csonkulást szenvedjen, ezen eladások magában a főiskola körében az eddigi mód szerint és így közvetlen a könyvtárnokok által eszközölthetnének.

E vélemény eddigelé be nem terjesztetvén, sürgettetik.

24. Olvastatott Olcsváry József ügyvéd úr azon jelentése, mely szerint megbízása folytán a néhai Szemere György és neje Boronkay Amália által egyházkerületünk részére 2000 pfról kiállított kötelezőbeli tartozás ügyében eljárván, a magyarországi földtehermentesítési igazgatóságától ezen adósság lefizetésére küldött 2080 ftról szóló úrbéri kötvényt, az erre vonatkozó három rendbeli csatolványokkal együtt szuperintendensi hivatalunkhoz megküldi.

A tisztelt ügyvéd urnak ez ügyben tett sükeres eljárása, s buzgó szives fáradozása köszönettel fogadtatván, a megküldött úrbéri kötvény Bakos Antal pénztárnok urnak átadatott.

25. A gömöri egyházmegye fölterjeszti, miszerint a simonii egyház a tanító díja ja-

vitására 19 hold föld és rét birtokot adván a tagosítás alkalmával; kéri azon 10 kila búza fizetés elengedését, melyet eddig évenként a tanítósnak Darnyatóli elválása óta a simonii egyház tanítójának az egyház pénztára fizetett; kijelentvén, hogy e földek után semmi adóterhet, vagy munkát nem vállaland. Mely kérést, az illető egyházmegye azon oknál fogva, mert az itt említett s a szegény simonii lakosok által saját illetőségükből kiadott 19 hold fekvőség jövedelméből, az eddig fizetett 10 kila búza, valamint annak adója is elég bőven van fedezve, teljesen méltányolván, azt jövőre díjlevelileg is akként kívánta határozatilag módosíttatni; tisztelettel kérvén egyházkerületi kormányzékunktól annak megerősíttetését.

Az egyházmegye határozata méltányosnak s igazságosnak találtatván, megerősíttetik, s az illető egyház a tanítói díjlevelnek e határozat értelmébeni módosítására útasíttatik.

26. Ugyancsak a gömői egyházmegye előterjeszti: miszerint a gortva-kisfaludi anya, s feledi leányegyház közötti régi, s mai napig érvényben álló szerződvény nyomán, hogy t. i. a feledi leányegyház fele részben köteleztetik viselni a papi díjazás terhét, határozatilag kimondván: hogy Feled köteles a papi fekvőségek utáni adót is fele részben fizetni: most az ez ellen újra beadott panaszára a feledi leányegyháznak, e határozatát újra megerősíti, s felülvizsgálás végett az egyházkerületi gyűlés elé terjeszti.

A helyi körülmények s viszonyok alapján, az előterjesztett indokok kellő méltánylata mellett ez ügyben hozott ítélete az illető egyházmegyének igazságosnak találtatván, a feledi leányegyház a papi földadó terhének közös s aránylagos viselésére köteleztetik.

27. Borbély László gömői segédgondnok úr a mult évi Kaposon tartott egyházkerületi gyűlés 172-ik szám alatti határozata által meg lévén bizva a néhai özv. Tornallyai Károlyné Losonczy Judit asszony hagyománya behajtásával, beadott nyilatkozatában jelenti, miként e végett hivatalosan megkereste t. Hevesi Bertalan urat, kitől az illető végrendeleti örökösök, mint általok megbizottól s egyuttal örököstől is követelik azon számadást, mellynek megtétele után derülni fog, hogy ki, vagy kik a hagyomány teljesítésével kötelesek, megkereste továbbá özv. Fáy Ferencné, és Fáy Losonczy Lujza asszonyságokat, mint örökösöket, kik is késznek nyilatkoztak egy közösen megállapítandó napon rövid idő mulva összejönni s a Hevesi Bertalan úr számadását megvizsgálván, a hagyomány kifizetése iránt intézkedni.

Felolvasatott ennek folytán egyházkerületi ügyvéd Horvát Antal úr hivatalos jelentésének ide vonatkozó 4-ik pontja, melyben jelenti, hogy bár abban a véleményben van, miszerint mindaddig, míg az örökösök közt e hagyomány tisztába nem hozatik, perrel fellépni célhoz nem vezető, sőt a kerület hátrányára történhetik, mennyiben helytelenül okozott költségek megtérítésében marasztaltathatik el az egyházkerület: mindazáltal nehogy az láttassék, hogy az ügy elővitelét hanyagságból halasztja, a kereset levelet a végrendeleti örökös két asszonyság ellen, kiknek a tőkék hagyományozták, a borsodi törvényszéknél már beadta.

28. Olvasatott a nagy méltóságú magyar királyi helytartótanácsnak 1863, február 6-án 2023 s egy másik 1863. április 18-án 21646 sz. a. kelt s főtiszteletli szuperintendens urhoz intézett két rendbeli leirata; melyek elsőjében szuperintendens úr értesíttetik, miszerint halottas anyakönyvet vezető papságot az 1862-ik évi dec. 13-iki törvény 15-ik §-ban reájok ruházott kötelezettségekre, s azoknak elmulasztásából származó következményekre figyelmeztesse; másodikában pedig felhívja szuperintendens urat, hogy minekutána ezen fő kormányzék a pénzügyi hatóságok beadványaiból arról értesült, hogy a közpapság az új bélyeg szabályok által reájuk ruházott kötelezettségét teljesíteni azért vonakodik, mivel ezen törvényről egyházközségi úton sem értesíttetik: az öszves papságot, mint az egyenérték alá eső vagyon birtokosait, értesítse mi szerint a kérdéses törvény kihirdetve lévén kötelező erővel bír.

Ezzel kapcsolatban olvasatott az abauji, tornai, gömői egyházmegyéknek abbéli panasza s útasítást kérő határozata, hogy nevezett helytartósági rendeletek következtében egyes lelkeségeikhez az esperesi hivatal mellőztével polgári úton a bélyegtörvényre hivatkozással egyenértéki adóra vonatkozó betöltendő rovatos ívek, s a halottas anyakönyvi másolatot év negyedenként az adóhivatalnak beparancsoló rendeletek küldettek szét.

Egyházkerületünk arról lévén meggyőződve, hogy a fentnevezett egyenértéki adó egyházaink és lelkeszeinkre ki nem terjeszthető, mivelhogy

magára a közvetlen istenitiszteletre tartozó dolgok a legmagasabb pápens értelmében ki lévén az adó alól vétetve, egyházainknak koronként befolyó alamizsa filléreim kívül, melyek az egyházi szükségek fedezésére sem elegendők, a pénzügyérség által közvetelt adók rovataiba illeszthető más nemű adó tárgyai nincsenek; lelkészeink is lehető magán javaiktól rendes adót fizetvén, magának a lelkészségnek havatalhoz kötött hivatal utodjára szálló javadalma nincsen: ugyanazért a nagy méltóságú magyar királyi helytartótanácsot tiszteletteljes felterjesztés útján felkérendőnek határozza, hogy a pénzügyérséget oda utasítani méltóztassék, hogy egyházaink s lelkészeinkhez azon egyenértéki adóra vonatkozó rovatos íveket sürgősen szünjön meg kiküldeni.

A halottas anyakönyvi másolatok évnegyedenkénti beadására nézve pedig a polgári hatóság ehez alkalmas ívek adására lesz felszólítandó.

29. Olvastatott a nagyméltóságú magyar királyi helytartótanácsnak 1862-ik évi dec. 17. 63742. szám alatt kelt leirata, melyben a Tiszáninneri helvét hitvallásu egyházkerületnek a hadkötelesek házasságát tilalmazó rendeletek megszüntetése, s módosítása iránt ő cs. kir. Felségéhez felterjesztett folyamodványa érdemében mult évi Szent Mihály hava 17-én 14941 szám alatt kelt kegyelmes udvari rendelmény következtében arról értesítettünk, mikép annak hely nem adatott, s a házasságát tiltó rendelet tovább is a maga érvényében maradand, felmaradván a folyamodás útja azoknak, kik figyelemre méltó családi viszonyokkal indokolhatják házassági engedélyérti folyamodásukat.

Tudomásul vétetik.

30. Olvastatott a nagyméltóságú magyar királyi helytartótanácsnak 1863. január 6-án 90977 szám alatt kelt rendelete, melyben tudtul adja, hogy a 22 éves kort még meg nem haladt, vagy hadkötelezettségöknek eleget tett, de a harmadik korosztályba még nem lépett ifjak részére a hadkiegészítő szabály 8-ik §-a értelmében megadható nősülési engedélyek kiszolgáltatása a megyékben a főispánokra illetőleg főispáni helytartókra, cs. kir. biztosokra, kerületekben a főkapitányokra, sz. kir. Pest és Buda városokban pedig a fő polgármesterekre bízott, mihez képest az ez ügybeni folyamodványok nevezett hivatalokhoz intézendők.

Tudomásul vétetik.

31. A gömöri egyházmegye a papi új, különösen második vizsga-törvényt] a gyakorlatban előforduló szükség esetekre alkalmazhatóbb módon kéri meghatározatni, hogy ez által az egyházak hívhatási s az egy évi gyakorlatot kitöltött segédlelkészek hívhatási joga korlátoltassék.

Az egyházkerület még nem látja okát s idejét, hogy e tárgyban hozott szabályait megváltoztassa.

32. A gömöri egyházmegye pártolólág felterjeszti Szügyi László zádorfalusi három éves tanító hivatalában állandósítását, a zádorfalusi egyház azon ajánlata mellett, hogy ez Szügyi László tanítót a díj levél 3-ik pontjában megírt minden 4-ik évbni sorfőzés s 14 véka élet illetmény helyett évenként 100. o. é. frtal, s a negyedik pontban lévő egy szekker széna helyett egy ember vágó rét használat személyéhez kötött javítással kívánná jutalmazni.

Az egyházkerület Szügyi László tanítót csak azon föltétel alatt kívánja hivatalában állandósítani, hogy az ő személyéhez köttetett díjlevél javítás hivatal utódaira is kiterjesztetik, s mint állandó díjlevél az illető egyházmegyének s egyházkerületünknek hiteles alakban beadassék.

33. A gömöri egyházmegyének Runyában 1863. március 24. s 25-ik napjain tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 37. szám alatti kivonata, melyben miután a Kaposon tartott közgyűlés 168. szám alatti határozata következtében, a gömöri egyházmegyei kormányzó nevezett Somogyi Jánost, bár azótai jó magaviseletéről, s feddhetlen életéről a sajenkei község elöljáróitól, nem különben a helybeli és a szomszéd hubói lelkészi hivataloktól jó bizonyítványokat mutatott elő, mindazáltal épen a gömöri egyházmegyében, hol elkövetett botrányai még eleven emlékezetben vannak, őt tanítói hivatal viselhetésre nem ajánlhatja.

Felolvastatott ennek folytán fentírt Somogyi J. saját folyamodványa, melyben a mellettkben felmutatott jó bizonyítványok alapján iskolatanítóságrai alkalmaztatásért esedezik:

Miután többször nevezett Somogyi János épen erkölcsi hibája miatt fosztatott meg ítéletileg örökre a papi hivataltól, nem tartván egyházkerületi kormányunk kevésbé fontosnak a tanítói hivatalt sem, hol szinte életével s jó példaadásával fényleni kell a tanítónak a növendékek előtt, bár javulásáról örömmel értesül, neki a minden szeunytól tisztának lenni kellő tanítói hivatalra alkalmaztatását meg nem engedheti.

34. Olvastatott a gömöri egyházmegye Runyán tartott közgyűlése jegyzőkönyvének kivonata, mely szerint az egyetemes tanügyi bizottmány 1862-ik év november hó 25. s 26-ik napjain Miskolcon tartott értekezlete jegyzőkönyvére vonatkozólag feltűnőnek találván azt, hogy a népiskolai s ezeknek élén az egyetemes tanügyi választmányok melözve minden érintkezést az egyházmegyei közigazgatási testületekkel, a presbiteri igazgatás rendszerével mintegy ellentétben önállólag működnek, s épen ezért az eredményekből következtetve, legjobb célra irányzott terveik s munkálataik is, mint nem a gyakorlati népiskolai életből merítettek, ritkán felelnek meg a kívánt nagy célnak, határozza: miszerint az egyetemes tanügyi bizottmány jelenben épen újból alakítandó leendvén: a főtiszteletű egyházkerület által, a körében működő egyházkerületi s egyházmegyei népiskolai választmányok akként lennének alakítandók, hogy a kezdeményezés joga s kötelessége a tanügy körüli minden eljárásoknál az egyes gyülekezeteknél s az ezeket képviselő egyházmegyéknél maradjon; a magasabb fokú választmányok s egyetemes tanügyi bizottmány pedig mint felebb hivatkozási testületek csupán azoknak végrehajtására szorítkoznának, melyek mint az egyházi népélet kívánalmi, általunk nyerhetnek tökéletes kifejlést és végrehajtásban biztos eredményt.

Ezzel összefüggésben s szintén ez ügyre vonatkozólag olvastatott a tornai egyházmegye Petriben tartott közgyűlése jegyzőkönyvének kivonata is, mely szerint a nevezett egyházmegye teljesen osztván különben az egyetemes tanügyi bizottmánynak a népnevelés körüli korszerű és valóban üdvös nézeteit; pusztán a jegyzőkönyv XXIV. vagyis az ismétlő iskolákat érdeklő pontjára vonatkozva, az iskolából kikerült ifjaknak az ismétlő iskolákban neveltetésök célját, az által véli könnyebben megközelíthetőnek, ha a szokásos nyári vasárnapi vallásos oktatások, mindkét nemű ifjuságra nézve, mind idő, mind tárgy tekintetiben szélesebb kört nyerhetnének; tantárgyakul mindenesetre a választmány által kijelöltek leendvén megalapítva. Mindezeknek folytán végre egész terjedelmében fölolvastatott, maga az egyetemes tanügyi bizottmány fölidézett jegyzőkönyve is, s különösen annak egyházkerületünkre vonatkozó XVI. pontja, mely szerint egyházkerületünk a fölötti aggályára, hogy a bizottmány által kidolgozott s a többi egyházkerületek által is elfogadott Népiskolai tanterv és egyesülés a várt eredményt mind ez ideig meg nem hozta, s azon véleményére, miszerint talán üdvösebb lenne, ha ez eddigi szoros egyesülés csupán az elvbeni, s némely közös taneszközök előállítására körüli egyesülésre változtatnának; úgy végül azon határozott kijelentésére: hogy ha az egyesülés alapján lehető rövid idő alatt alkalmas kézi könyvek birtokába nem juthat, a naponként érezhetőbbé vált szükség miatt kénytelen lesz részint az eddig birtokában volt, részint újból készítenő kézi könyvek előállításáról, s nyomtatásáról gondoskodni; válaszul az adatik, hogy bizottmány egyházkerületünknek a kézi könyvek ügyében emelt panasza igazságát elismeri s nyiltan bevallja; azonban örömmel tapasztalja, hogy más részről az egyesülés még is meghozta a maga áldásait. Minélfogva a testvér egyházkerületek jelen volt képviselői is egyhangúlag nem az érdekeket elkülönítő elvileges unió, hanem a meglévő alapon létre jött szoros egyesülés mellett nyilatkoztak. A kézi könyvek előállítására nézve pedig bizottmány a körülményeket figyelembe véve, egyházkerületünk megnyugtatóására az ezen jegyzőkönyv fölidézett száma alatt látható 5 pontokban állapodott meg, melyek nyomán reményli, hogy intézkedéseit maga részéről a tiszántúli egyházkerület is elfogadja s jóváhagyja, annyival inkább, mivel már a többi egyházkerületek által föl van hatalmazva, hogy a kézi könyvek előállítására végett a célra vezető eszközöket szabadon fölhasználhassa.

Egyházkerületi közgyűlésünk az egyetemes tanügyi bizottmány eként fölolvastott jegyzőkönyvét nagy érdekeltséggel, s az iskolai nevelés legszentebb ügye iránti égő buzgalommal s feszült figyelemmel áthallgatván, az abban foglalt határozatok, intézkedések, és kifejtett nézetek nyomán teljesen meg van győződve, hogy az egyetemes tanügyi bizottmány működésétől az iskolai ügyeknek oly újabb lendülete várható, mely a közös kívánalmakat hova hamarabb nagy részben kielégítendi. Egyházkerületünknek azért a népiskolai tanterv fölötti aggálya, s kézi könyveink ügyében emelt panasza bizottmány újabb intézkedései által el vannak enyésztetve, s miután a bizottmány kimondotta, hogy ez ügyben magát eddigi eljárásaihoz nem köti, s így az egyes egyházkerületek irányában semmi me rev állást foglalni nem célja, egyházkerületünket e kijelentés teljesen megnyugtatta; s

ezért a testvér egyházkerületek között a meglevő alapon létesült egyesülést, s testvéri szíves kapcsolatot továbbra is nem csak elvileg, hanem lényegileg is főtartani kívánja.

35. Az egyetemes tanügyi választmány egyházkerületünk részéről kinevezett tagjainak működési határideje letelvéen :

Ujból megválasztattak az egyházi részről rendes tagokul Hegedüs László, és d. Ferenczy József, póttagokul : Kun Bertalan, a világi részről rendes tagokul : Szathmári Király Pál, és Erdélyi János, pót tagokul : Vay Béla, és Zsarnay Imre, a tanári testületből rendes tagul: Árvay József urak.

36. Török Pál szuperintendens úr mint az egyetemes tanügyi bizottmány elnöke, ezen bizottmány 1862-ik év november 25. s 26. napjain Miskolcon tartott értekezlete jegyzőkönyvének 16-ik sz. 3. pontja nyomán kéri szuperintendensi hivatalunkat, hogy az egyházkerületünkben lévő felsőbb iskolai s gimnáziumi tanári testületeket szólítaná fel, miszerint nevezzék meg a népiskolai tantárgyak előadására használatban lévő előttük ismert ajánlható kézi könyveket, s munkákat rövid bírálat kíséretében s adjanak véleményes jelentést arra nézve, hogy a népiskolai szervezetben kifejtett kellékek szerint melyek közöttök a legjelesebbek ?

Az illető tanári testületek ez iránt jegyzőkönyvileg értesíttetni, s véleményeinknek szuperintendensi hivatalunkhoz beküldésére fölhivatni határozatnak.

37. Olvastatott az egyházi domestika tárgyában, nem különben a saját egyházkerületünkben felállítandó egyházi pénztár tervének a Tisza Kálmán úr által tervezett prot. segélyező egyesület tervéveli összehasonlítása ügyében kiküldött választmány javaslata, melyben előadatik, hogy a két terv annyiban különbözik, miszerint az egyik egyetemesen mind a 4 egyházkerületre kiterjesztendő lenne, a másik pedig csupán egyházkerületünket érdekli, a kettő e szerint összeolvasztható nem lévén, választmány mindkettőnek tervét külön óhajtaná tárgyalás alá vétetni.

A választmánynak nézete helyesnek találtatván elfogadtatott, azért is.

38. Felolvastatott először a saját egyházkerületünk keblében létesítendő egyházi pénztár terve, melyben előadatik, mikép az egyházi pénztár létrehozása parancsoló szükségé válván, úgy a szegény egyházak s iskolák, mint a szükséggel küzdő lelkészek s iskolatanítók, és a hiányfogyatkozást szenvedő egyházkerületi közigazgatási pénztár gyámolítása szempontjából, mihez képest választmány e fontos cél létesítése végett legbiztosb módnak találta az önmegadóztatást, összeköttetésben némely kegyeleti módok alkalmazásával, úgy pedig, hogy az önmegadóztatás a kisebb birtokoktól kezdve lehető legmértékeltébb azonban a legnagyobbaknál sem legyen végletekig véve, hanem alapúl szolgálólandván ennek a polgári egyenes adókulcs, a házatlan zsellérek fizetnének évenként 3, a házas zsellérek 5, az $\frac{1}{4}$ telkes gazdák 10, a féltelkesek 20, az egésztelkesek 40 krt. Továbbá minden, kinek adója hasonértékű az említettekével, fizetne ugyanazon arányban, úgy hogy 100 frt. adóig 70,—80—90 krt. 100 fttól 1, 200 frt. adó után 2, 300 frt. adó után 3, 400 frt. adó után 4, 500 frt. után 5, 600 frt. adó után 12, 700 frt. után 14. 800 frt. után 16, 900 frt. után 18, 1000 frt. után 20, 2000 frt. után 30 forintot fizetnének, s ennél többet senki sem. Ez volna egyszerű kulcsa, az egyházi közpénztárra leendő adakozásnak.

És hogy ez annál nagyobb eredménnyel keresztülvihető legyen, választmány az ekkénti önadóztatás elvét az egyes egyházak szavazata által véli elfogadtatandónak. Mely ha megtörténik, egy központi választmány kinevezése ajánlatik, oly célból, hogy ez a terv részletesb kifejtését tovább vinné, s minden ez ügyre vonatkozó dolgokat intézne.

A másik, vagyis az egyházi pénztárnak kegyeletos módon leendő gyámolítását a mi illeti, a választmány ezt akként ajánlja, hogy ez közhirdetés útján majd a reformáció emlékinnepeinek minden évben leendő megtartása alkalmával teendő adakozások, továbbá innepélyes családi körülmények, u. m. confirmáció, keresztelés, házassági egybekelések alkalmával, a felek részéről történő adományok, s hagyományozások által gyámolittatnék, ajánlja továbbá választmány a kisebb és néptelenebb egyházak affiliációját, magtárak felállítását az egyes egyházakban, mely javasolt módokat összehangzó működésbe hozni szinte a fentebb javasolt központi választmány feladata lenne.

A küldöttségnek az egyházkerületi egyház pénztárra vonatkozó ezen javaslatát egyházkerületi kormányunk minden pontjaiban magáévá tévén, ennek az egyházmegyék útján az egyes egyházakkal leendő közlését akként rendeli el, hogy az egyházmegyék egyes vidékeire kiküldendő egyes választmányok által igyekezzenek az egyházmegyei hatóságok oda

hatni, mikép az egyházkerületi domestika üdvös és nagyszerű eszméjével az egyes egyházak közönségét megbarátkoztatván, azokat ennek elfogadására s megszavazására bírják reá; kössék hathatósan szívökre azt, hogy protestáns egyházunk autonomikus állása, s ezzel együtt járó öngazgatásunkat illető legszentebb jogaink nemcsak hogy megérdemlik ezen áldozatot, de sőt azokért ezt meghozni, minden igaz, s vallását hön szerető prot. egyháztagnak szent és mellőzhetlen kötelessége. Mely szent célnak előmozdítása s utjának egyengetése végett, egy az egyes gyülekezetekhez szóló főpásztori levél lenne szerkesztendő s nyomtatandó, mely mind egyházi, mind világi főköormányzóink által aláírva, a küldöttségek megjelenése előtt lenne a gyülekezetekkel közölve. Az egyes egyházmegyék e fontos ügyben teendő eljárásuk eredményéről jövő őszi gyűlésünkre kimerítő jelentésük beadására utasíttatnak.

39. Ennek folytán olvastatott Tisza Kálmán segédgondnok urnak, a tiszán túli testvér egyházkerület által velünk közlött, szinte e tárgyra vonatkozó, s egyetemesen mind a 4 egyházkerületre kiterjesztendő protestáns segélyegylet iránt adott terve, melyben protestáns anyaszentegyházunk egyik égető sebe az anyagi szükséggel küzdés gyógyforrásának alapvonásai tételnek le, felhíván a testvér egyházkerület e szent ügyhözi csatlakozásunkat.

Testvéri részvétellel s örömmel fogadta egyházkerületünk közönsége, a tiszántúli f. t. egyházkerületnek ily szent, s egyházi életünkre nagy mérvben jó hatással leendő indítványát, s testvéri felhívását; üdvözölvén azt, mint előjelét annak, hogy a már többször felmerült, s általunk már eszméjében melegen pártolt egyetemes egyház segélyzótár szüksége mindinkább felismertetik. A mennyiben azonban egyházkerületünk jelenben, épen az egyház közpénztárnak, a maga keblében leendő felállításával s gondjaival van elfoglalva, a velünk közlött üdvös indítvány iránti nyilatkozatát, részint a maga által tervbe vett domestika, részint a testvér egyházkerület által ajánlott protestáns segélyegylet miként leendő részletes kifejtésének idejére halasztja el, nyitva hagyván egyesek előtt addig is az utat, hogy ahoz részvényesekül csatlakozhassanak. Egyébiránt egyházkerületünk addig is ön egyházpénztárát illető tervét, túl a tiszai egyházkerülettel ismertetés végett közölni elhatározta.

40. Az egyetemes népiskolai választmány által egyházkerületünk részére megküldött földgömbök kelendősége s az arra tett költségek helyrephátása felemlítettvén:

Az illető egyházmegyék határozatilag utasíttatnak, hogy ezek eladása körül tett eljárásuk eredményéről s lehető bevételeikről számoljanak.

41. A földgömbök használatára vonatkozólag Árvay József tanár ur jelenti, miszerint, mivel a földgömb tanításához szükséges mértani földrajz, melynek készítésével megbízott, az elemi földrajz tanításnak épen nem kezdetéhez tartozik, szándéka ezzel együtt egy célnak megfelelő egész elemi földrajzot írni.

Kedves tudomásul vétetett.

42. Fögondnok ur ö nagyméltósága egyházkerületi kormányzékünk gondoskodásának főtárgyát képező sárospataki főiskolánk, de egyéb intézeteink érdekében is, az azoknak emelését, s állandó virágzását eszközölő erők szaporítása tekintetiből, az egyházkerület vagyoni állásához arányzott kölcsönzésre, jelesül pedig a legközelebb szervezett, s immár működésben lévő magyar földhitelintézetnek e célra leendő igénybevételére híván fel egyházkerületi közönségünk figyelmét.

Annak tekintetbe vételével, hogy az egyházkerületi kormányzékünk gondjai alatt örvendetes előhaladásban tenyésző intézetek teljes fölvirágzást, a tervezettel pedig nem mulékony lételt, az egyházkerület közönségének már többször igénybe vett áldozatkészségén túl, anyagi forrásainknak a fögondnok ö nméltósága által javaslatba hozott utoni növelése által nyerhetnek, fögondnok ur ö nagyméltósága fölkérte, illetőleg fölhatalmaztatott, hogy egyházkerületünk részére, s ennek nevében a magyar földhitelintézetnél 40,000 azaz negyvenezer osztrák értékű forint öszvegnek törlesztésre kölcsönképen leendő kieszközlését tárgyazó lépéseket mielőbb megtenni

méltóztassék, kijelentvén, hogy a fölveendő kölcsön biztosítékául, a sárospataki főiskolánk birtokában lévő ingatlanok fognak szolgálni.

43. Csoma Mihály ur jogtanár 30 éves tanári pályájáról lemondván, méltányosnak ítélte egyházkerületi kormányunk vele azon kegyét éreztetni, melyet más ily tanári pályájukon megfáradt tanárokkal eddigelé éreztetett:

Következőleg részére évenkénti 500 o. é. forint nyugdíj határoztatott.

44. Nagytiszteletű László József, a dunántuli főtiszteletű egyházkerület Tata vidéki esperese, főtiszt. szuperintendens urhoz intézett levele mellett a címzett egyházkerületnek oly tartalmu határozatát közölvén, miszerint a dunántuli főtiszt. egyházkerület pápai főtanodáját illető Zsóry István-féle hagyomány a kezelés könnyítése tekintetből a címzett egyházkerületnek adatnék által.

Egyházkerületi pénztárnok t. Bakos Antal ur oda utasított, hogy a számadása alatt állott Zsóry-féle hagyomány tőkét, s netalán hátrálékban lévő járulékait, a dunántuli főtiszt. egyházkerülethez illető utján juttassa el, ennek mikép lett teljesítéséről jelentése annak idejében elváratván.

45. Elnök főtiszt. szuperintendens ur a selmeci evang. lyceum igazgatójának hozzá intézett levelét 35 szláv biblia, s 15 uj testamentom küldése iránt azon jelentés mellett mutatván fel miszerint az érintett küldeménynek a küldő testület által megjelölt célra fordítása iránt már intézkedést tön:

A selmeci lyceumi gyámintézet egyházkerületünk irányában tanusított figyelme méltányoló megismeréssel fogadtatott, s az jegyzőkönyvileg is ki-jelentetni határoztatott.

46. Az alsó-zempléni egyházmegyébe kebelezett örösi egyház közönsége uj papi charta alakítása, s annak érvényre emelése iránt folyamodván:

A folyamodó egyház körülményeibe beható alaposabb intézkedhetés, de a szabályszerű eljárás tekintetből is, ezen folyamodvány az alsózempléni egyházmegye, mint első folyamodási hatósághoz tétetik által.

47. Ur Erzsébet, Egri Menyhértne s több érdektársak, az eszeni helv. hitvallásu egyház templomában állított családi széknek az érintett templom kijavítása alkalmával lett kivetését, ennek következtében az ungi egyházmegye kormányshéknél tett lépésének eredménytelenségét panaszolva, az említett templomi családi szék használatát újból meg-hagyatni, s illetőleg azt vissza és betétetni kéri.

Sem a folyamodványnak sem mellékleteinek tartalmánál fogva egy-házkerületi közönségünk a panaszos ügyet a maga utján s módja szerint föllebbeztnek nem tekinthetvén, annak a panaszt emelő érdek társak irá-nyában, a jog s méltányosság igényeire figyelve leendő elintézése végett, az ungi egyházmegyéhez, mint első folyamodási hatósághoz mellékleteivel egyútt átaltétetik.

48. Olvastatott a felsőborsodi egyházmegye részéről folyó 1863. évi április 14. s 15. napjain Balajton tartott közgyűlés jegyzőkönyvének azt tárgyzó kivonata, miszerint egy részről, a címzett egyházmegyének 1862. év őszén Lád-Besenyőben tartott közgyű-lésén hozott, az első segédlelkészt utósóvá leendő besorozás büntetésének terhe alatt, az egyházmegyei elnökség rendeletéből reáruházott időtöltői lelkészséget minden tekintet nélkül elfogadni kötelezi, a címzett egyházmegye segédlelkészei által visszavonatni kért határozatot teljes erejében feuntartani, az időtöltői rendszer jelen szerkezete mellett kény-szerűlve van; más részről azonban aziránt keresé meg egyházkerületi közönségünket, hogy az 1858. évben Tállyán tartott közgyűlésben hozott, a halál vagy más módon meg-üresült egyházakba, a legrövidebb idő alatt, az időtöltő lelkész behelyezése előtt, rendes választását rendelő határozat vétetnék fogantba.

Ezzel kapcsolatban

49. Felolvastatott a felsőborsodi egyházmegyében helyzett bánfalvi, szentpéteri, szuhogyi, edelényi, bódvai, s velezdí egyházak segédlelkészeinek folyamodványa az iránt állapíttatnék meg egy közös, és állandó szabály, miszerint a lelkész helyettesítés minden egyházmegyében egyforma legyen, és hogy azon első káplánok, kik valamely egyházban

mint feles lelkészek működven, minden papi foglalkozást, s általában minden a pap köréhez tartozó eljárást egyedül teljesítenek, örökösödhetési joggal ruháztassanak fel.

Mind a fölterjesztést tevő felsőborsodi egyházmegye, mind a folyamodó segédlelkészek irányában, egy részről az egyházak szabad választási jogának minden törvénytelen külhatástóli megóvására, más részről a segéd s illetőleg időtöltő lelkészek jövője iránti gondoskodásra irányzott szempontból indulva ki egyházkerületi közönségünk, az e részben jelenleg fenálló, s egy oldalról az illető egyházmegyei előljáróság önkényének korlátozása, más oldalról a szolgálati időre nézve korosabb segédlelkészek iránti kegyeltszerű figyelem által indokoltnak tekinthető gyakorlattól s eljárástól rögtön s az egyházkerületet képező minden egyházak részéről teljes átvizsgálás, s megfontolás mellőzésével eltérni, következetesen azon gondoskodáshoz, melyre a fölterjesztő egyház a törvényteleniségek s visszaélések elhárítása, a folyamodó segédlelkészek pedig helyzetök javítása, s biztosítása tekintetében hivatkoznak, az egyházkerületi kormányzók célra vezetőnek jelen körülmények között nem tekinthetvén, az 1859-ik évben Miskolcon hozott 54. sz. a. határozatot továbbra is érvényben tartandónak, s azt, hogy az első segédlelkész az egyházmegyei elnökség rendeletéből reáruházott időtöltői tisztet elvállalni minden körülmények között köteles, világosan kimondandónak találja. Ugyancsak a jelen körülmények figyelembe vételével azonban a felsőborsodi egyházmegye fölterjesztésének szellemében s a folyamodó segédlelkészek kérelmének végpontja értelméhez képest vél cselekedni, midőn határozatilag kijelenti, hogy azon első káplánok, kik mint fél fizetéssel ellátott helyettes lelkészek, minden papi foglalkozást, s eljárást egyedül teljesítenek, s a szolgálatra nem képes, de őket nem is fizető lelkésznek, mint főnöknek káplánjaiul épen nem tekinthetők, azon egyház által, hol a fennebb körül irt minőségben működnek, minden további ide s tova mozdítás mellőztével, rendes lelkészül is elválasztathatnak.

50. A gömöri egyházmegye bemutatván megerősítés végett a berzétei papi, s tanítói megváltoztatott díjleveleket 3 példányban.

Miután már az egyházmegyei kormány helyeslését megnyerték, általunk is megerősítettnek, s közülök 1 példány az egyházkerület, 1 példány az egyházmegye, 1 példány pedig a berzétei egyház levéltárába betétetni rendeltetik.

51. A Kaposon tartott egyházkerületi gyűlés jegyzőkönyve 171. szám alatt felhivatván az egyházmegyék: jelölnék ki egyházmegyéjük kebelében az akadémiai előmozdítással egybeköthető tanítói állomásokat, a gömöri egyházmegye jelenti, hogy kebelében egyetlenegy ily tanítói állomás sem található.

Tudomásul vétetik.

52. A gömöri egyházmegye legközelebb Runyában tartott közgyűlése jegyzőkönyvének 11-ik száma alatt felterjesztvén, hogy a beretkei egyház az egyházkerületi pénztárból kölcsön felvett összegből bizonyos summát ottani egyes lakosoknak kikölcsönzött, s bár az egyházmegyei kormány az egyháznak ennek behajtását még a múlt évben meghagyta, de az egyházi előljáróság az egész dologról mély hallgatásban van: ez okból tisztelettel figyelmezteti az egyházkerületi kormányzókot, hogy a beretkei egyháznak kölcsön adott s bizonytalanságban lévő pénze iránt a törvényes behajtási lépéseket haladék nélkül megtenni méltóztassék.

A gömöri egyházmegyének ezen pénzügyeink felett örökös figyelme méltányoltatván, a beretkei egyháznak kölcsön adott összeg egyházkerületi ügyvéd ur által behajtandó.

53. Az egyházkerületi özvegy- s árvatári nyugdíjosztó választmány beadott jelentése szerint az özvegyeknek az alapszabályok értelmében jutna a múlt 1862. évre az 1-ső osztályban 24 forint, a 2-ik osztályban 16 frt., a 3-ikban 8, és a 4-ikben 4 forint osztrák értékben, minthogy azonban így osztrák értékben kapnák az özvegyek azt, mit eddig régi pengő pénzben huztak, mi az egészen mintegy 70 forint különbséget teszen: a választmány ezen 70 forint hiányt, miut a múlt évben, úgy most is a szükösi pénztárból kifizettetni véleményezi.

Minthogy pedig az özvegyek névjegyzékei több egyházmegyéből hibás szerkezet-

tel küldettek be, a mennyiben a nevek ugyan ki voltak téve, de hogy ki melyik osztályba tartozik, nem volt megkülönböztetve, a választmány oda kéri utasíttatni az esperesi hivatalokat, hogy a megyéjökbeli özvegyek névjegyzékét a már egyházkerületileg megállapított minta szerint készítsék, s az egyházkerületi gyűlés előtt legalább egy héttel a dékányi hivatalnak megküldjék.

A választmány véleménye mind a nyugdíjra, mind a táblázatok szerkesztésére s pontos beadására nézve elfogadtatik s esperes urak magok ahhoz alkalmaztatására utasíttatnak.

54. Simon József egyházkerületi népiskolai választmányi tag körülményei által kényszerítette, ezen választmány köréből kilépven:

Helyébe miskolci lelkész Mislei Károly neveztetik ki.

55. Néhai Fodor László, ujhelyi volt lelkes egyháztagnak a szuperintendensi hivatal javadalma növelésére tett alapítványa, a pénzügyigazgatóság által 72 frt. 43 kr. százalékkal rovatván meg:

Ezen özvegnek kifizetése közigazgatási pénztárunkra utalványoztatott.

56. Főiskolai akadémiai tanár Dr. Heiszler József ur, a szatmári ref. egyház lelkészévé választatván, lemondását beadja, kérvén egyházkerületünket, mikép szives atyai részvétét tőle a távolban is egy célra működendő testvértől ne vonja meg.

Sajnálattal vesszük a t. tanár urnak véletlen lemondását, kit mind mély tudományos ismeretei, mind erkölcsi jelleme s munkás szorgalma, méltán tettek főiskolai tanári karunk egyik diszjévé, s noha ohajtotta volna, hogy ezen testületnek tovább is tagja maradandott legyen, de mivel lemondása mellett felhozott indokai méltányosak, szerencsét ohajtván jövő pályájához, lemondását elfogadja, s részére a kiérdemelt legjobb bizonylatok kiadandók: kedvesen venné azonban mindamellet egyházkerületünk, ha minden önelhatározásán teendett erőltetés nélkül, szándoka változván, lemondását visszavenné.

57. Ennek folytán részint a Dr. Heiszler József, részint a Csoma Mihály tanár urak lemondása által megürült egyháztörténelmi, s jogtanári tanszékek betöltése felett folyván a tanácskozás:

Az egyháztörténelmi s ezzel összeköttetésben álló ujszövetség magyarozat tanszékének betöltése Sárospatakon tartandó jövő gyűlésünkre halasztatott, megbiztatván elnökeink, hogy a tudományosan képzett egyének közt széttekintve, e tanszékre alkalmas egyéneket ajánljanak.

A jogi tanszékre pedig, mely államrajz és kormánytan elbadasával van összekötve, Nemes Ferenc ur, kaposi gyűlésünkön elválasztott gimnáziumi tanár egyező akarattal áttétetett.

58. Előadván főgondnok ő nagyméltósága, mikép Erdélyi János ur akadémiai bölcsészeti tanár, legközelebbi súlyos betegsége miatt meggyengült egészsége ovatos kimeléséből, a magyar irodalom tanári székére, ha annak felállithatási ideje megérkezett, s az ezzel kapcsolatban álló könyvtárnokságra, akadémiai fizetés mellett, örömet átlépne, ha ohajtása egyházkerületünk közohajtásával is találkozni:

Miután a magyar irodalom tanszékének nagy részben alapul szolgáló Szeremley-Teleky alapítvány lehetővé teszi már ezen tanszék felállítását, Erdélyi János tanár ur kérelme megadatik, ő a magyar irodalom tanszékére s ezzel kapcsolatban álló könyvtárnoki állomásra rendes tanári fizetéssel áttétetik, helye a bölesészeti tanszakban szinte legközelebbi sárospataki gyűlésünkben lesz betöltendő.

59. Emödi Dániel úr főiskolánk jogi tanszékére még mult 1862-ik év május havában tartott gyűlésünkben egyhangúlag elválasztatván, miután akkor ezen hivatal elfogadása iránti kölcsönös értesülés a t. férfiú s egyházkerületünk közt táviratilag történt, a rendes innepélyes meghívás azonban eddigelé meg nem történt:

Jegyzői hivatalunk oda utasíttatik, hogy Emödi Dániel úr elválasztásáról szóló jegyzőkönyvet világos kitételével annak, mely tant, s hány órán fog tanítani? s minő díjaztatás mellett? hozzá mielőbb küldje meg, értesítvén egyszersmind a felől, hogy a jövő szeptember hó elején megkezdendő

iskolai évvel hivatalát foglalja el, innepélyes beigtatásáról jövő sárospataki gyűlésünkön rendelkezendvén. Egyébiránt azon ohajtását is kifejezte egyházkerületünk, mikép szívesen venné, ha az elválasztott tanár úr hivatala elfoglalásáig, némely külföldi jogakadémiákat meglátogatna, s ha ezen szíves ohajtásunk az ő önelhatározásával is találkozand, ezen üdvös cél előmozdítása végett, részére főiskolánk pénztárából 300 o. é. frt. utalványoztatik.

60. Ivánka Sámuel úr főiskolai énektanár, kiadván „Énektárát,” melyet a képezdében már eddig is sikerrel tanított.

Ezen hasznos, s vallásos templomi éneklésünkre üdvös befolyással lendő mű, egyházi előljáróink, s iskolatanítóink buzgó figyelmőkbe akként ajánltatik, hogy ezt az egyházak megszerezvén, iskolatanító urak, az eszerinti énektanítást iskoláikba felvenni tartsák szoros kötelességöknek.

61. A főiskolai igazgatóság jelenti, mikép a tápintézet javára a testvér Erdélyországban gyűjtendő segedelem beszédésére két ifjú jelentkezvén, egyházkerületi kormányunk eszközlene részökre szükségelt engedélyt.

Sok nehézséggel járván jelenben az ily engedély kieszközlése, e nemes cél kivitele más időre halasztatik.

Lengyel Endre főiskolai orvos lemondásával megürülvén a főiskolai orvosi állomás.

Annak betöltése 600 forint évi díjazás mellett akként rendelkeztek el, hogy ezen összeget a főiskolai növendékek által a közpénztár terhelése nélkül lenne előállítandó, azon kulcs szerint, a mint ezt a legközelebb szentpálnapkor tartott számvevőszék véleményezte. Különben az orvos megválasztása jövő Sárospatakon tartandó gyűlésünkre halasztatott.

62. Vay-Mocsáry 100 éves alapítványról tett jelentése olvastatván az egyházkerületi számvevőszéknek, azon ohajtást fejezte ki közgyűlésünk, miszerint nemcsak kívánatos, sőt szükséges dolog volna, ezen nagyszerű alapítvány miben lételéről körülményes ismertetet szereznünk.

Mihezképest megbizatnak Vadnay Lajos, Misley Károly lelkész, Vágó József tanár s Bakos Antal pénztárnok urak, hogy átvizsgálván az alapítványi level nyomán azt, mennyi volt eredetileg ezen alapítvány tőkéje? mit szenvedett devalváció által? miként egészítettet ki ennek vesztesége a nagyemlékü alapító által? devalváció után mikép kezeltetett? kiknél van kamatra, s vajon biztosan-e kihelyezve? mennyi az egészben veszendő tőke? hitelesen dolgozzák, s számítást tevén az iránt, hogy mennyinek kellene már ezen alapítványnak lenni, ha semmi veszteség nem érvén, takarékpénztárilag félévenkénti kamatfizetés mellett kezeltetett volna? mennyi lesz az alapítás kezdetétől számítva 60 év, mennyi 100 év mulva? mindezen számítási munkálat végrehajtásánál a jegyzői és ügyészi hivatal közremunkálása is, ha szükségeltetnék, igénybe vétetvén, július hóban Sárospatakon tartandó gyűlésünkre munkálatuk eredménye beváratik.

63. Olvastatott t. nyarádi lelkész Debreceni Gábor úr egyházkerületi papi özvegy árvatárunk javára célzó, egy 100,000 egy ftos sorsjeggyel összekötött pénz sorsjátékot, s a szükösi pénztár felerészének a papi özvegy árvatárrali összeolvasztását tartalmazó indítványa.

Egyházkerületünk ezen legjobb akaratú indítványt kellő méltánnyal fogadja; a mennyiben pedig egy ily sorsjátéknak nem csak kivihetősége, de a szükséges felsőbb engedély megnyerése is kitűzött nyereségek biztos alapra fektetésétől, illetőleg előre kimutatandó biztosításától függ, a felterjesztett egész indítványt a számvevőszéknek azon megbizással határozta kiadatni, hogy azt minden részleteiben megvizsgálván általában az egész indítvány kivihetőségéről, különösen pedig a nyereséyalap miből és miként lehet előállításáról, nem különben a szükösi pénztár felerészének a papi özvegy árvatárrali összeolvasztathatásáról kimerítő véleményét egyházkerületünk elé terjeszti.

64. Kolos Dániel tanár úr, mint a sárospataki főiskolában nagyobbíttatni szándék-

lott tantermek megvizsgálására kiküldött bizottmány jegyzője, benyújtja jelentését, az építési költségvetésekre vonatkozó csatolmányokkal, mely szerint az egész átalakítás 1016 o. é. forintba kerülne.

Egyházkerületi kormányzékünk az érintett szüktantermeknek a kaposi egyházkerületi gyűlés jegyzőkönyve 150-ik pontja értelmében leendő nagyobb szerű átalakítását halaszthatlan szükségesnek látván, ennek haladék nélküli előmozdítására Komáromy József főiskolai algondnok és Évva András urak megbizatnak.

65. Egy magyarországi prot. theologiai egylet megalakulása egy részről a prot. tudományosság és hitélet ébresztése, más részről legszentebb kincseink prot. egyházi öngazgatásunk ellen az újabb időben úgy a kül mint a belföldi lapok által terjesztett méltatlan vádak s megtámadásoknak, egy ily közlöny által leendő erélyes és méltó visszautasítása tekintetiből is halaszthatlan szükségé válván

Egyházkerületi kormányunk, ennek megalakulását nemcsak szívéből ohajtja, hanem határozatilag ünnepélyesen kinyilatkoztatja, hogy ha ily egylet keletkezésének csak előjelei mutatkoznak is, annak úgy szellemi, mint anyagi előmozdításához szíves készséggel járuland.

66. Ügyvéd Matusz Lajos urnak, főiskolánk részéről Vitéz István úr ellen 1194 forint 82 kr. tőke és járulékaik iránt fenforgó követelésnek a nevezett adós teljes vagyontalansága miatt be nem vehetését jelentvén

Ezen jelentés azon hozzáttétellel, illetőleg utasítással vétetett tudomásul, miszerint Vitéz István urnak anyagi körülményeit figyelemmel kísérve, főiskolánk veszélyben forgó követelésének megmentése végett, ismert ügyessége, s erélyénél fogva minden módót, és eszközt használjon fel.

67. Számvevő székünknek folyó 1863. ápril 21. és 22-én a papi özvegy, és árvák, úgy szinte a szükösök pénztárát illetőleg tartott üléséről vitetett jegyzőkönyve felolvasatván:

Tartalma tudomásul vétetett, egyszersmind számvevő székünknek ama pénztárakra vonatkozó határozatai egyenkint jóváhagyattak, s megerősítettek.

68. Ugyancsak számvevőszékünknek f. é. ápril 23-án a közigazgatási, továbbá a Vay-Mocsáry alapítványokat, s más pénztárakat tárgyazó jegyzőkönyve felolvasatván:

Tartalma tudomásul vétetett, egyszersmind számvevő székünknek a fennebb elsorolt alapítványok, s tőkék tárgyában hozott határozatai egyenkint megerősítettek, különösen pedig ugyanazon számvevő székünknek, egyházkerületi pénztárnok Bakos Antal úr fizetésére nézve fölemlítést tárgyazó javaslata, pénztárnok urnak időközben felszaporodott kezelési teendőinél, jelesül pedig a Vay-Mocsáry alapítvány kezelésével összekötött nehézségeknél fogva teljesen méltányosnak ismértetvén el, pénztárnok urnak eddigi 157 forint 50 kr. o. é. tett fizetése 100 száz o. é. foriuttal javittatik, vagy is összesen 257. forint 50 kr. o. é. emeltetik.

69. Egyházkerületi ügyész Horváth Antal urnak a néhai Molnár József, s nője, továbbá a pthrügyi egyház részéről Bekény örökösök ellen fenn forgó követelés miben létére vonatkozó jelentése, azoknak továbbá is folytonos figyelemben tartása iránti utasítás mellett vétetett tudomásul.

A Douga János örököseinél künn lévő tartozást tárgyazólag, számvevő székünknek azon határozata miszerint az összes marasztási özvegy a kezes Somosi Istvánra ruháztassék által, azon hozzáttétellel hagyatván helybe, hogy jelentést tevő ügyész úr, azt haladék nélkül foganatosítani igyekezzék.

70. A felső-zempléni egyházmegye, ladmaci közgyűlésének egyházkerületünk elé terjesztett 35. pontjában Laki András esperes ur a borsi leányegyház s ennek előkönyörgője közötti kérdéses 10 p. frt. kerületi segélypénznek az előkönyörgő részére leendő kiadatását határozván el, ezen határozatának igazságos voltát az egyházkerület által kéri kimondatni:

Laki András esperes urnak a borsi leányegyház ellenében tett ezen eljárása helyeseltetik, s minthogy a szükösi pénztár segélye csak egyházi hivatalnokokat illethet, a kérdéses évenkénti segélypénz a borsi szegény előkönyörgő részére kiadandó.

71. A gömöri egyházmegye Runyában folyó év március 24. napján tartott közgyűléséből fölterjeszti, miszerint értesülvén szuperintendensi hivatalunk által, hogy a régi lithurgia irályi javítását elvégezte, de ez szerinte nem levén elég, bővebb lithurgia kiállításának szükségességét látná; nevezett egyházmegye teljesen osztja e nézetet, s annak valóítását egyházkerületileg kimondatni kéri.

Szuperintendensi hivatalunk fölkéretik, hogy ne csak a régi lithurgiai munkálatok ujjaalakítását eszközölni, hanem újabbak és célszerűbbek készíthetése tekintetéből, ezen munkálatokra alkalmas egyéneket is fölhívni sziveskedjék.

72. Az alsó-zempléni egyházmegye folyó év március 3-ik s több következő napjain Sárospatakon tartott közgyűlése határozata nyomán jelenti, hogy nem csekély megütközéssel vette az özvegy-árvapénztár számadásainál az egyházmegyét képviselő Szekeres János ur azon jelentését: miszerint az özvegy-árvatári számvevőszék ülésében eleve nem értesítettése miatt részt nem vehetett, s így az özvegy-árvatár állásáról kimerítő tudósítást sem adhatott. Elhezképest az özvegy-árvatár állása iránt keletkező aggodalmak megszüntetése tekintetéből, kéri az egyházkerületi kormányiszéket, hogy a számadások megvizsgálására egy állandó s minden egyházmegyével tudatandó határidőt kitűzni méltóztassék.

A nevezett egyházmegye panasza azon tévedésen alapulván, hogy Szekeres János ur nem az özvegy-árvatári, de a nyugdíjosztó bizottmány tagjául volt kinevezve, ezen bizottmány számvevő székébe meg nem hivatott. Jövöre azonban az egyházmegye megnyugtatasára a nevezett lelkész ur az özvegy-árvatári számvevőszék tagjául egyházmegyéje részéről ezennel kineztetvén, a megjelenés végett a bizottmányi elnökség által kellő időben értesítettetni határozatik.

73. Néhai Petrák Dániel, ároktői lakos, szóbeli végrendeletében a sárospataki főiskolai tápintézet javára 50 o. é. forintot alapítványozván:

Az elhunyt férfin kegyes adománya kegyelettel fogadtatott, s neve az alapítók sorába beigtatni rendeltetett, s a gyűlés színe előtt a valósággal megis küldött 50 frt. további kezelés végett az iskolai pénztárnoki hivatalnak átadatott.

74. A felsőborsodi egyházmegye ápril hava 14. s 15. napjain Balajton tartott közgyűléséből jelentvén, hogy Simon József, alsó-vadászi volt tanító, jelenleg ezen egyházmegyében boldvai segédlelkész, akadémiai bizonyítványát bemutatta:

Tudomásul vétetik, s nevezett segédlelkész, a mennyiben a fennálló rendszabályok szerint e részbeni kötelezettségének eleget tett, a sárospataki főiskolában kiadott térítvényét visszaveheti.

75. Több károsult s szükségtől kényszerített építkező egyházak, jelesen:

a) A harmaci	1000 frt.	
b) A bodrog-olaszi . . .	300 „	
c) Az abarai	300 „	
d) A mályinkai	100 „	kölcsön segélyért folyamodván:
- Kérvényük a pénzügyi bizottsághoz áttétetik.

76. Kovács János volt zombori, jelenleg vámosujfalusi lelkész, a közte és volt egyháza között a kérdéses adó letisztázására 150 o. é. forintot kér az egyházkerületi pénztárból költsön.

Kérelme ajánlólag tétetik át pénzkiadó választmányunkhoz.

A mi pedig a zombori lelkész földjei után járó adót illeti, egyházkerületünk híven az e tekintetben hozott, s többször megújított határozataihoz kötelezőleg kimondja a zombori egyházra, hogy azon földmennyiség után, melyet a zombori lelkész a tagosítás előtt birt, az adót fizetni köteles.

77. Felolvastatott az egyházkerületi népiskolai választmány Miskolcon folyó 1863. évi május 4-kén tartott ülésének jegyzőkönyve: ennek

2-ik pontja alatt az egyházmegyéből beküldött jelentések közt forma tekintetében az abauji és gömöri legrendezettebbeknek találtatván, ohajtja a választmány, hogy azokból egy célszerű kimutatási minta készíttessék; valamint az egyetemes tanügyi bizottmány miskolci ülése jegyzőkönyvének XVII-ik számában érintett E. tábla összeállításáról is legyen gondoskodva.

Az érintett minta, valamint az E. tábla összeállításával, s elkészítésével Hegedűs László alsózempléni esperes, és Árvai József képezdei tanár urak megbíztatnak.

A jegyzőkönyv 3-ik pontjára, melyben panaszképen terjesztetvén fel, hogy azon körülmény, miszerint a confirmándusok vizgája szokás szerint Nagy-Pénteken tartatván meg, arra következőleg a megvizsgált növendékek úrvacsorához bocsátatnak, károsan hat az iskolai oktatásra, mivel a szülék a confirmált növendékeket azonnal elfogják az iskolától, ennek meggátlására javallja, hogy a confirmáció mindig az aratási közvizsgát megelőző vasárnap tartassék.

A helyi viszonyok és körülmények szerint megengedtetik, hogy a confirmáció az aratási communiót megelőzőleg történjék.

A 6-ik pontra a vezérkönyveknek a tanítók számára megszerzése az egyháznak kötelességébe tétetik, melyek az iskola sajátjai fognak maradni.

Egyébiránt a választmány munkálatának minden egyéb pontjai is a tanügy előbbvitelére célszerűeknek és helyeseknek találtatván megerősítetnek.

78. A főiskolai számvevőszék 85. szám alatt kelt előterjesztése Kelemen József, tályai volt segédtanítóra nézve helybenhagyatik s foganatba vétele elrendeltetik.

79. A szükösi pénztárbéli segedelemre következő egyéneket ajánlják az egyházmegyék:

Abauj megye ajánlja Kovács Sámuel nyug. lelkészt és RácZ József, hejcei volt lelkész szerencsétlen árváját.

A gömöri egyházmegye ajánlja Sasi Balogh István volt iskolatanítót.

Az alsó borsodi egyházmegye Ar dai Sámuel, Sár ai Gábor nyug. és Szunyogh Mihály rendes tanítót. Ezekon kívül folyamodás útján segélyért esedeznek a Danavár-árvák.

Kovács Sámuel, nyug. lelkész részére 10, RácZ József árvája részére 10, a Danavár árvák részére 10, az iskolatanítók részére pedig fejenkint 6 o. é. forint rendeltetett meg.

80. Az 1863. évre következő egyházak s intézetek vétettek fel segélyzés végett:

1. A közigazgatási pénztár 6 commuio alkalmával, s újévben hirdetendő.
2. A papi özvegy-árvatár.
3. A sárospataki főiskola 2 urnapján.
4. A miskolci gimnázium hirdetés és házankénti megkeresés útján.
5. A marosvásárhelyi és székelyudvarhelyi iskolák.
6. Egyházmegyei pénztár virágvasárnapján s áldozó csütörtökön.
7. Váci siketnémák intézete.
8. Elmebetegék intézete.
9. Pesti vakok intézete.
10. Pesti theologiai intézet.
11. A szigethi iskola.
12. Losonci iskola.
13. A szegényebb lelkészek s iskolatanítók.
14. A Gusztáv-Adolf-egylet.
15. A moldva-oláhországi missio.
16. Az egri alakuló ref. egyház.
17. A miskolci főleánynevelde hirdetés és házankénti segélygyűjtés útján.

Az egyházmegyéből hirdetendők.

18. Abaujban: a vilmányi,
19. „ a beszteri építkező egyházak.

20. Alsóborsodban: Harsány templomát építő egyház,
21. „ mályi égett egyház.
22. Alsózempléni: b.olaszi tűzkárvallott egyház,
23. „ a szerencsi történeti nevezetességű templomát javító egyház.
24. Felső-Borsodból: a borsodi tűzkárvallott egyház.
25. „ abodi szegény leányegyház.
26. Felsőzemplénből: Kisazari iskolaházat építő,
27. „ s az imregi szegény leányegyház.
28. Gömörből: a rosnyói keletkező egyház,
29. „ runyai építkező egyház.
30. „ horkai szegény leányegyház.
31. Tornából: a méhészi templomát építő,
32. „ s a tornaujfalusi leányegyház.
33. Ungból: a minaji templomot építő,
34. „ s bezői adóssággal terhelt egyház.

A nagyméltóságu helytartótanács által ajánlottak hirdetés végett:

35. Alsó-Ausztriában a naszwaldi ref. egyház,
36. „ s szalzburgi ref. egyház.
37. Erdélyben a vajda-hunyadi ref. egyház,
38. „ a szentháromsági és szentandrászi ref. egyházak, egy urnapján.
39. Biharban a szentjóni ref. egyház.
40. Csehországban a cothreni ref. egyház.
41. Karinthiában az unterhausi, Csehországban hermannseifeni és gosau ágostai hitv. egyházak.

A nagyméltóságu helytartótanács a segélygyűjtést megengedvén a következő egyházaknak, ezek a hivek pártfogásába ajánlatnak.

1. A barkai templomát, s iskoláját javító,
2. A szatmármegyei kölcei ágost.,
3. A csanálósi helv. és ágost.,
4. Temesmegyében a butyini ágost.,
5. Sárosmegyében a zamutói ágost. egyházak.
6. Gömörben a rócei ágost. szláv gimnázium.
7. Torontálban az istvánfalvai ágost.,
8. Pestmegyében a kávai ágost. iskolát építő,
9. A taktakinyizsi ref. templomot építő egyházak.

81. A legközelebbi közvizsgák alkalmával tartandó közgyűlésünk határideje július 13. napjára tüzetett ki.

Jegyzették: Kun Bertalan főjegyző 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 16, 17, 18, 19, 20, 37, 38, 39, 43, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 65, 78, 79, 80, 81.

Bálint József, egyházkerületi aljegyző: 9, 10, 11, 13, 15, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 34, 35, 36, 64, 71, 72, 73, 74, 75.

Apostol József, világi jegyző: 42, 44, 45, 46, 47, 48, 66, 67, 68, 69.

Debreczeni Gábor tiszt. jegyző: 27, 29, 30, 33, 50, 51, 52, 53, 54, 76, 77.

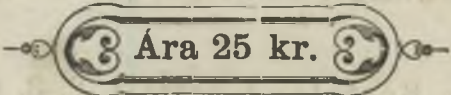
Misley Károly tiszt. jegyző: 12, 14, 28, 31, 32, 40, 41, 50, 65, 72.

Kiadta

KUN BERTALAN,
egyházkerületi főjegyző.

Tárgymutató arra, kiket mely határozatok illetnek.

- Főgondnoki hivatalt 42.
 Szuperintendensit 16, 71.
 Főiskola algondnokát 64.
 Főiskolát 61, 78.
 Espereseket s esperességeket 16, 38, 48, 60, 77, 82.
 A tiszántuli egyházkerületet 39.
 A dunántuli egyházkerületet 44.
 A tiszai ágost. egyházkerületet 6.
 Lelkészeket 18, 29, 30, 80.
 Gömöri egyházmegyét 33, 50.
 Alsózempléni egyházmegyét 46, 72.
 Ungi egyházmegyét 47.
 Pénzkiadó választmányt 75.
 Dekáni hivatalt 79.
 Nagy Gedeon urat 4.
 Édes Albert urat 3.
 Borbély László, segédgondnok urat 27.
 Hegedűs László, esperes urat,
 Árvai József, képezdei igazgató urat, } 77.
 Évva András urat 64.
 Vadnay Lajos urat,
 Misley Károly, } 62, különösen magát Misley Károly lelkész urat 54.
 Vágó József, tanár urakat,
 Főjegyző urat 62.
 Anti János lelkész urat 7.
 Sárkány Sándor, lelkész urat 20.
 Csoma Mihály, tanár urat 43.
 Heiszler József, tanár urat 56.
 Nemes Ferenc, tanár urat 57.
 Erdélyi János, tanár urat 58.
 Emödi Dániel urat 59.
 Bakos Antal, pénztárnok urat 44, 55, 64, 68.
 Az egyházkerületi ügyvédi hivatalt 27, 52, 62, 69.
 Kovács János, vámosujfalusi lelkész urat 76.
 Matusz Lajos, ügyvéd urat 66.

 Ára 25 kr.